

Sprog og læsning - handleplan

Handleplanen er en beskrivelse af, hvordan Mariagerfjord Kommunes strategi for Sprog og læsning, 2019, udmøntes på Valsgård skole.

Læse og skriveudvikling

Mål:

- alle børn læser og skriver hver dag i hele skoleforløbet - både i skolen og i hjemmet
- der er fokus på elevernes læse - og skriveudvikling i alle fag gennem hele skoleforløbet. Fra den første afkodning af sproget til det videre arbejde med læsestrategier og læseforståelse

Læsevejlederen inspirerer og formidler den nyeste viden inden for sprog, læsning og skrivning i alle fag. Det kan ske bl.a. på fagudvalgsmøder og pædagogiske teammøder.

Læsevejlederen deltager i 1. forældremøde på 0. årgang og fortæller om læsning og om, hvordan hjemmet kan understøtte børnenes læsning.

Dansklæreren informerer forældrene om læsning derhjemme. Der kan fx. laves lektiesedler eller læselog. Det er vigtigt, at skolen følger op på læsningen derhjemme, idet det giver de bedste resultater.

På skolen har vi undervisningsassistenter, som læser med elever. Fordelingen sker via KC.

Vejlederne i PLC arbejder med at styrke og fastholde læselyst gennem litteraturformidling. Børnenes sproglige udvikling er den røde tråd i vejledernes arbejde.

Der er læse-event 2 gange om året på tværs af alle årgange.

Digitale læsekompetencer

Mål:

- digitale læremidler integreres i undervisningen
- eleverne opnår de nødvendige og særlige kompetencer i forhold til læsning af digitale tekster
- forældre og professionelle understøttes i at give børn og unge digital dannelse

Læsevejlederen understøtter alle læreres viden omkring digitale læsestrategier i undervisningen. Dette gøres bl.a. ved at afholde workshops i samarbejde med PLC.

Elevernes undervises i digitale læsestrategier i alle fag. Se skolens IT-handleplan for inddragelse af IT i undervisningen.

Alineas læringsportal kan anvendes.

Evaluering

Mål:

- evaluering af barnets progression inden for sprog, læsning og skrivning anvendes i en løbende og fremadrettet pædagogisk sammenhæng
- sprogvurdering 3-6 år anvendes som et pædagogisk redskab i forhold til at understøtte børnenes sproglige udvikling
- den kommunale målsætning er, at 80% af eleverne skal være gode læsere og at andelen af de dygtigste læsere skal stige og andelen af de svageste læsere skal falde

I 0. klasse sprogvurderes alle børn. Sprogvurderingen indgår i den samlede evaluering af børnenes sprog - og læseudvikling.

Børnehaveklasselederne og dansklærerne indplacerer deres elevers læseniveau (i dagligt tale kaldet LUS-tal) 2 gange om året, hhv. 1. december og 1. juni. LUS-tallene skal vise elevernes progression i læsning. Læsevejlederen indskrifter tallene og sender dem til den kommunale læsekonsulent. Børnehaveklasselederne og dansklærerne orienterer forældrene om LUS-tallene og det forventelige på klassetrinnet.

Dansklærerne laver OS64 i december og juni på 1. årgang.

Dansklærerne laver ST-prøver i slutningen af skoleåret på 2.-6. årgang. Testresultaterne er til intern brug, men man må gerne snakke med forældrene om resultaterne.

Sprog - og læsekonsulenten afholder hvert år læsedialogmøder på skolen med deltagelse af skoleledelse og læsevejledere.

Sprog - og læsevanskeligheder

Mål:

- at børn med sproglige vanskeligheder og læsevanskeligheder identificeres så tidligt som muligt
- børn med sproglige vanskeligheder og læsevanskeligheder hjælpes med udgangspunkt i relevant viden og forskning

Ved overleveringsmøder mellem børnehave og skole indgår børnenes sproglige udvikling som et fast element.

Har man elever, der har sprog - og læsevanskeligheder, kan lærere via KPC (kompetencecentret) ansøge om vejledning og evt. individuelle forløb. Der kan laves indstillinger 4 gange om året.

I 0. klasse om efteråret foretages Rambøll Sprogscreening. Der er klassetest (laves af klasseteamet) og efterfølgende individuelle test (laves af læsevejlederen) for elever, der viser tegn på vanskeligheder. Læsevejlederen laver i samarbejde med klasseteamet opfølgning og evt. indsats for elever, der er i risiko for at udvikle sprog - og læsevanskeligheder.

På 1. årgang tager læsevejlederen i august test af udvalgte elevers fonologiske udvikling via Elbros sprogtest. I samarbejde med dansklærerne aftales der evt. indsatser.

På 3. årgang i september foretager læsevejlederen DVO-screening af alle børn. Elever der har 8 eller færre end 8 korrekte ord, testes efterfølgende individuelt. Viser den individuelle test, at eleverne er i risiko for ordblindhed, deltager eleverne i et særligt tilrettelagt forløb af læsevejlederen med udgangspunkt i VAKS-materialet. I slutningen af 3. klasse DVO-screenes elever, der har deltaget i VAKS-forløbet igen. Er der ikke sket en positiv udvikling, så kan de i samarbejde med forældre og dansklærere testes for ordblindhed via den nationale ordblindetest.

For børn med behov for en særlig indsats kan der, i samarbejde med forældrene, rettes henvendelse til PPR.

Ordblindhed

Mål:

- børn med ordblindhed og risiko for ordblindhed identificeres så tidligt som muligt
- børn med ordblindhed hjælpes med udgangspunkt i relevant viden og forskning i forhold til undervisning og IT-hjælpemidler

I 0. klasse laves Rambølls sprogscreening. I 1. klasse laves Elbros ordlister og i 3. klasse laves DVO-testen. Dette sker ud fra et ønske om at identificere børn, der er i risiko for at udvikle ordblindhed, så tidligt som muligt. Børn, der er i risiko for at udvikle ordblindhed, tildeles støtte fra PLC/KC.

Den nationale ordblindetest kan anvendes fra 3. klasse. Testen laves efter indstilling fra dansklæreren.

Når en elev er testet ordblind giver læsevejlederen en tilbagemelding til teamet. Læsevejlederen og/eller dansklæreren orienterer forældrene om resultatet og skolens og hjemmets indsats over for det ordblinde barn. Herunder anvendelse af NOTA og læse-skribe-teknologi (LST). Ordblinde elever må tage chromebooken med hjem.

På 5. og 6. årgang foretager læsevejlederen individuelle interviews af de ordblinde elever for at støtte dem bedst muligt i deres udfordringer. Derefter laver læsevejledere netværksmøder med de ordblinde børn, hvor de kan støtte og vejlede hinanden. Filmen 'Ordblindhed - sammen kæmper vi for dine drømme', indgår i netværksmøderne. Læsevejlederen orienterer forældrene og dansklærerne om forløbet.

Alle lærere skal have viden om ordblindhed og kunne støtte den ordblinde elev i at bruge LST. Der kan søges støtte/vejledning gennem PLC/KC.

Årshjul for de forskellige klasser:

Indskolingen har fokus på tilegnelse og udvikling:

- Sproglige forudsætninger
- Tilegnelse af afkodnings- og stavestrategier
- Gradvis udvikling af sikker læsning
- Tilegnelse af begyndende læseforståelsesstrategier
- Tilegnelse af begyndende kommunikative skrivekompetencer
- Brug af IT til udvikling af læse-skribekompetencer
- Tilegnelse af gode læsevaner

0. klasse	<p><i>Efterår:</i> Rambøll Sprogscreening: Klassetest, evaluering, individuelle test, opfølgning</p> <p>Efter jul: Sproghold</p> <p>Dec. + juni: LUS</p>
1. klasse	<p><i>August:</i> Elbros test af udvalgte elever, som er i risiko for at udvikle dysleksi</p> <p>Dec. + juni: LUS og OS64</p>
2. klasse	<p><i>Forår:</i> National test i dansk/læsning</p> <p>Maj/juni: ST2</p> <p>Dec. + juni: LUS</p>
3. klasse	<p><i>September:</i> DVO-screening (klassetest)+ efterfølgende individuelle test for identifikation af elever i risiko for dysleksi</p> <p>Maj/juni: ST3</p> <p>Dec. + juni: LUS</p>

Mellemtrinet har fokus på udvikling og kvalificering:

- Fortsat sproglig udvikling
- Kvalificering af sikre og automatiserede afkodnings- og stavestrategier
- Kvalificering af læsesikkerhed og læsehastighed
- Udvikling af læsemåder og teknikker afpasset læseformål og genre
- Udvikling af varierede og specifikke læseforståelsesstrategier
- Udvikling af kommunikative skrivekompetencer
- Udvikling af gode læsevaner

4. klasse	<p><i>Forår:</i> National test i dansk/læsning</p> <p>Maj/juni: ST4</p> <p><i>Marts-juni:</i> Evt. ordblindetest fra UVM til afdækning af dysleksi hos elever med tegn herpå</p> <p>Dec. + juni: LUS</p>
-----------	--

5. klasse	<p><i>November/december:</i> Ordblindenetværk for 5. og 6. årgang - individuelle samtaler og netværksmøder</p> <p>Maj/juni: ST5</p> <p><i>Marts-juni:</i> Evt. ordblindedetst fra UVM til afdækning af dysleksi hos elever med tegn herpå</p> <p>Dec. + juni: LUS</p>
6. klasse	<p><i>November/december:</i> Ordblindenetværk for 5. og 6. årgang - individuelle samtaler og netværksmøder</p> <p><i>Forår:</i> National test i dansk/læsning</p> <p>Maj/juni: ST6</p> <p><i>Marts-juni:</i> Evt. ordblindedetst fra UVM til afdækning af dysleksi hos elever med tegn herpå</p> <p>Dec. + juni: LUS</p>

Valsgård Skole august 2020